

טיפים נבחרים לתכנון מס לסוף שנה

כתבה III

עיתוי ביצוע עסקאות הוניות ונדל"ן

אף בעניין ביצוע עסקאות הוניות ועיתוי הכנסות מדיבידנד – ככל שהעניין בשליטת הנישום, יש לשקול את מועד ביצוע העסקה, דהיינו - האם לבצע את העסקה עוד השנה או בשנה הבאה. להלן נפרט את שיעורי המס הרלוונטיים והשיקולים הרלוונטיים. יש לזכור כי בכל מקרה יש לבחון קודם את השיקולים העסקיים. במסגרת שיקולי המס יש לעמוד על שיעורי המס הרלוונטיים, האפשרות לקיזוז הפסדים ובאופן ספציפי השנה גם את האפשרות למכירות הוניות אגב פירוק של חברות שנסדו טרם 2003. בשל פקיעתה של הוראת השעה בעניין פירוק חברות כאמור.

שיעור המס

שיעור מס רווח הון ליחיד בגין נכס שנרכש החל מיום 1.1.2003 הינו 20% ואם מדובר במכירת מניות חברה שבה היחיד הינו בעל מניות מהותי, שיעור המס החל הינו 25%. אם הנכס נרכש לפני 1.1.2003 יהא שיעור המס החל על הרווח המיוחס לתקופה שמיום הרכישה ועד 31.12.2002 שיעור המס השולי (בשנת 2009, כאמור, 46%) והרווח המיוחס לתקופה שמיום 1.1.2003 ועד המכירה יתחייב במס בשיעור 20% או 25%.

ייוחס חלק מהתמורה למוניטין שלא נרכש יתחייב במס בשיעור 20% בלבד.

שיעור המס שבח מקרקעין

יוער, כי לגבי נכסי מקרקעין בישראל זכויות באיגוד מקרקעין הכללים האמורים ביחס לשיעורי המס וחלוקת הרווח המיוחס לתקופות חלים, אך המועד הקובע הוא 7.11.2001. כלומר, לגבי נכס שנרכש לאחר 7.11.2001 יחול שיעור מס 20% ליחיד ולגבי נכס שנרכש טרם 7.11.2001 יתחייב הרווח המיוחס לתקופה שלפני 7.11.2001 במס שולי.

עיתוי ביצוע עסקאות

נוכח האמור, לגבי נכסים שנרכשו לפני 1.1.2003 (או 7.11.2001 לגבי נדל"ן בישראל), יש ככלל יתרון מס בדחיית המכירה לשנה הבאה תוך ניצול הפחתת שיעור המס השולי ליחידים, בגין הרווח המיוחס לתקופה שמיום הרכישה ועד 31.12.2002 (או 7.11.2001 לגבי מקרקעין).

בנוסף ליתרון המס הקיים בדחיית מכירת נכסים שנרכשו לפני המועד הקובע בעקבות הפחתת שיעורי המס, קיים גם יתרון כללי בדחיית המכירה, שכן כאמור בגין הרווח שיש לייחס לתקופה שלפני המועד הקובע יחול המס השולי, ובגין התקופה שלאחר המועד הקובע יחול מס בשיעור 20% או 25%, ועל כן דחיית המכירה והארכת התקופה שלאחר המועד הקובע, מפחיתה בשקלול וחישוב שיעור המס את שיעור המס החל.

יצוין, כי לגבי נכס שנרכש לפני שנת 1960 (כולל), עשויים לחול דווקא שיקולים אחרים, להקדמת ביצוע עסקאות על מנת שלא לספוג את עליית שיעורי המס. לגבי נכסים כאמור חלים שיעורי מס מיוחדים. לגבי נכסים שאינם זכויות במקרקעין או זכויות באיגוד מקרקעין, בשנת 2009 חל מס רווח הון בשיעור 17% לגבי נכס שנרכש עד וכולל שנת 1948, ולגבי נכס שנרכש בשנות המס 1949 – 1960 חל מס רווח הון בשיעור 17% ועוד 1% לכל שנה (עד מקסימום 20% או 25%, לפי העניין). לגבי נכסי מקרקעין היסטוריים כאמור חלים בשנת 2009 שיעורי המס 12%-24%, אלא אם מדובר בזכות במקרקעין בחברה שהכנסתה מעסק או בידי יחיד שקיבל זכות במקרקעין בפירוק חברה שלגביהם יש להוסיף 1% לכל שנה החל משנת 2005. לגבי נכסי מקרקעין אחרים, יוסיף אחוז אחד לכל שנה בשנים 2011-2012 ו-2% לכל שנה החל משנת 2013.

קיזוז הפסדי הון

הפסד הון ניתן לקזז כנגד רווחי הון שוטפים. הפסד הון שלא ניתן לקזז בשנה השוטפת יקוזז כנגד רווח הון בשנים הבאות.

בנוסף, הפסד הון שוטף ממכירת נייר ערך בשנת המס ניתן לקזז גם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך, או הכנסה מריבית או דיבידנד בשל ניירות ערך אחרים, ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד

שקיבל אותו אדם לא עולה על 25%. אין הוראה לקיזוז הפסדים מועברים כאמור כנגד ריבית או דיבידנד. היות ולא ניתן לקזז הפסדים מועברים כנגד ריבית או דיבידנד, הרי שכאשר ישנם הפסדי הון שוטפים (שנוצרו השנה) יש לשקול הקדמת הכנסות דיבידנד ו/או ריבית לקיזוז ההפסדים השוטפים. מאידך גיסא, כאשר הנישום קיבל או עתיד לקבל הכנסות דיבידנד ו/או ריבית או יש לו רווח הון השנה, יש לשקול מימוש ניירות ערך שיש בגינם הפסדי הון, ולקזז את הפסד ההון. כאמור לעיל, אם הפסד ההון ימומש בשנה הקרובה לא ניתן יהיה לקזז את ההפסד כנגד ההכנסות כאמור. כאשר אין הכנסות מריבית או דיבידנד השנה, וצפויות הכנסות מהותיות כאמור בשנים הבאות, דווקא יש לשקול לדחות את מכירת ניירות הערך בהן גלום הפסד לשנים בהן יתקבלו ההכנסות.

יש עוד לציין, כי הבנקים נוהגים לקזז הפסדים ממכירת ניירות ערך מרווח ממכירת ניירות ערך שנוצר באותו חודש או לאחר מכן לצרכי ניכוי מס במקור, אך אינם מעבירים את ההפסדים משנה לשנה. לגבי נישומים שספגו השנה הפסדי הון, שאינם חייבים בדיווח ואשר אינם רוצים להגיש דוח למס הכנסה להחזר מס בשנה הקרובה בגין קיזוז הפסדים שנוצרו להם השנה, רצוי לשקול מימוש רווח מניירות ערך וקיזוז ההפסדים השוטפים.

נשמח לעמוד לרשותכם לכל שאלה והבהרה.

צוות מסים שבלת:

מירי ביקל, עו"ד (חשב) – M.Bickel@shibolet.com ; בני קליפי, עו"ד (חשב) – B.Kalifi@shibolet.com
יוסי קורן, עו"ד ורו"ח – Y.Koren@shibolet.com ; שלום בלס, עו"ד ורו"ח – S.Balas@shibolet.com
ליאת נויברט, עו"ד ורו"ח – Liatn@shibolet.com ; רונית בכר, משפטנית (רו"ח) – R.Bachar@shibolet.com

האמור בחוזר זה מיועד למתן מידע כללי בלבד ואין בו מתן חוות דעת או יעוץ מקצועי, הטעונים בחינה מלאה ומפורטת של החוק ונסיבות הענין.